

Çocuklarla İletişim Nasıl Kurulur

– metin-neseli · 11 Ağustos 2010

ÇOCUKLARLA İLETİŞİM NASIL KURULUR?

Çocuklar bizlerin geleceği, bizlerin yerini tutacak bireylerdir. Onlar büyüyecekler, biz ise yaşlanacağız ve hatta bu dünyadan göçüp gideceğiz. Artık onlar yönetecekler. Nasıl ki, babalarımız, dedelerimiz ve onların dede ve babaları ve hatta dünyanın kurulmasından itibaren hep yeni nesiller büyüüp gelişip bir öncekilerin yerini almaktadırlar. Bizden sonrakilerde aynı, bir öncekilerin yerini alacaklardır. Bu durumlar kaçınılmazdır. İşte çocuklarımıza iyi bir gelecek hazırlamak için neler yapmamız gerektiğini ve onları nasıl yetiştirmemiz gerektiği hususlar üzerinde az da olsa durmak istiyorum.

Çocuk ister istemez yaramazlık yapar, yaptığı şeylerin doğru ya da yanlış olduğunu bilemezler. Oynadığı oyuncaklarını kırabilir, eşyalarını kaybedebilir. Bir şeyleri dökebilir, bazı eşyaları ve eşyalarını sinirlenerek atabilir, kırabilir.

İşte bu durumları bizler önderlik yaparak, öğretmenlik yaparak öğretmemiz gerekmektedir. Bu durumlarda bazı çocuklar sorunlu olarak da büyüyebilir. İşte bu sorunlara çareler aramak bizlerin görevlerindedir.

Çocuk bir güçlkle karşılaştığında açık davranmaktan çekinebilir. İletişim engelleri, kendini anlatmaya çalışan çocuğa yardımcı olmadığı gibi, onun ileriki sorunlarını da anlatmamasına, içine atmasına neden olur. Çocuklarla iletişim kurmak için bazı yolları ve yapılacak yardımcı davranışlar denememizde faydalar vardır. Bu yolları maddeler halinde açıklayarak, bildiğim kadarıyla sizlere yardımcı olmaya çalışacağım.

• Gözlem : Önce çocuğun yaptığı davranışları gözlemlememiz gerekmektedir.

Gözlem yaparken her davranışını mutlaka en ince noktalarına varana kadar gözlemlememiz gerekmektedir. Gözlemlediğimiz olumlu ve olumsuz davranışlarını gerekirse not alarak, hatta resim çekerek, ya da varsa kameraya alarak ileride olumlu ve olumsuz davranışlarını sergilememiz açısından faydalı olur. Kameraya alırken ya da resim çekerken çocuğa "Hatıra olsun, büyüyünce küçüklüğünü hatırlarsın" gibi sözlerle ikna etmek gerekir. Yaptığımız bu gözlemleri tarih ve saatini de yazmak yerinde olur.

• Empati : Kendini karşısındakinin yerine koyarak olaylara onun gözleri ile, onun dünyasından bakmaya çalışmaktır. Oyuncağı kırıldığı için ağlayan bir çocuğa: "Ne varmış bir oyuncak için üzülecek, yerine daha iyisini alınız" gibi bir iletişim engeli yerine, kendini çocuğun yerine koyarak, oyuncağının onun yaşamında ne denli önemli olduğunu anlamaya çalışmak, empati kurmaktır. Empatinin en önemli göstergesi, diz çökerek çocukların dünyayı görüş açılarına bakmaktır. Dolayısıyla, çocuklarla konuşurken diz çökerek onları anlamaya çalışmak veya kaldırıp kucığına almak, çocuğu anlamaya daha açık bir davranış şeklidir.

• Anlayışlı olmak: Çocuğu sorunu ile birlikte cezalandırmadan anlayışla kabul etmek gerekir. Çocuğun hata yapabileceğini, yaşının icabı cezalandırılmayacağını düşünerek, o anki durumunu göz önünde bulundurarak, çocuğu o a (yani sorunu sırasında) günahı ve sevabıyla kabul ederek onu

anlamaya çalışmaktır.

- Görüşlerini almak : Çocuğun yaptığı davranışlarının yanlış olduğunu, söylediği sözlerinin yalan da olsa, arkadaşlarıyla kavga etmiş ve kabahatin onda olduğunu da bilerseniz, önce derdini anlamaya ve görüşlerini almanız gerekmektedir. O zaman çocuğa daha yakın, daha anlamlı bir yaklaşım verir. Bütün bunlar dinlemeye açık yardımcı davranışlardır.
- Rehberlik etmek : Çocuğun yanlış ve olumsuz davranışları karşısında, her zaman doğruyu, iyiyi ve güzeli sunmamız gerekir. Tüm davranışlarımızda ona rehberlik etmemiz, onun ileriki yaşamında önemli olduğunu bilmemiz gerekmektedir. Şu atasözünü unutmayalım. "Üzüm, üzüme baka baka kararır." İşte rehberliğimizi ve davranışlarımızı ona göre yapmalıyız. Biz ne isek, çocuk odur. Çocuklar bir fotoğraf makinesi hatta bir film makinesi gibi bizim görüntülerimizi alırlar. Çocuklarımızla iletişimi kurarken, çok iyi düşünmemiz ve olumlu davranışlarımızı göstermemiz gerekmektedir. Çocuklarımız, bizlerin geleceğe hazırlayacağı birer bireyleridir. Asla unutmayalım!

29. 03. 2005

Metin Neşeli – Emekli Öğretmen